

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาอัตลักษณ์ของเกย์ในสื่อภาพยนตร์ไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์และการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth-Interview) จากกลุ่มนักวิชาการ ผู้กำกับภาพยนตร์ และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของเกย์ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ชมภาพยนตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ หาข้อเปรียบเทียบความแตกต่างของอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ไทยกับอัตลักษณ์เกณฑ์ที่แท้จริงในสังคมไทย

3.1 ประชากร

ผู้วิจัยกำหนดประชากรที่มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ไทย และอัตลักษณ์ของเกย์ที่แท้จริงในสังคมไทย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. ภาพยนตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาคือภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์และมีนักแสดงที่ได้รับบทบาทเป็นเกย์ที่ออกฉาย ตั้งแต่ปีพ.ศ.2550-2554 จำนวนทั้งหมด19เรื่อง ได้แก่

1. หอแก้วแตก
2. โกยเถาะเกย์
3. ตั๊ดสู้ฟุด
4. คู่แสด
5. เพื่อนกูรักมึงวะ
6. รักแห่งสยาม
7. ครีตกะจำ บ้าสุดๆ
8. ปิดเทอมใหญ่หัวใจว้าวุ่น
9. สะเก้ง
10. แก้วเตะดินระเบิด
11. ผีตุ้มตัม
12. หอแก้วแตก แหกกระเจิง

- 13.มายาเลนไทน์
- 14.กองพันกรีกกรีน ท.ทหารศึกลัก
- 15.แฟนลิลลา
- 16.ตุ๊กกี้เจ้าหญิงขายกบ
- 17.หลวงพี่เท่ง 3
- 18.อีเห็ดสดเผด็จศึก
- 19.หอแค้นแตก แหวกซิมิ

2.กลุ่มนักวิชาการ ผู้กำกับภาพยนตร์ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเกย์ รวม6ท่าน

- 2.1 นักวิชาการจำนวน 2 ท่าน ที่มีประสบการณ์สอน ระดับอุดมศึกษาด้านสื่อสารมวลชนหรือเพศศึกษาหรือเพศวิถี เป็นเวลาอย่างน้อย 2ปี
- 2.2 ผู้กำกับภาพยนตร์ไทยจำนวน 2 ท่าน ที่มีประสบการณ์ในการกำกับภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ อย่างน้อย 1 เรื่อง
- 2.3 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่าน ในระดับผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือมีการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเกย์ มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 2 ปี

3. กลุ่มเกย์

3.1 เกย์ จำนวน 10 คนมีอายุระหว่าง 20-35 ปี เป็นผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการชมภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์และภาพยนตร์ไทยมีนักแสดงที่รับบทเป็นเกย์จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่องตุ๊กกี้ฟู๊ด ภาพยนตร์เรื่องปิดเทอมใหญ่หัวใจว้าวุ่น ภาพยนตร์เรื่องหอแค้นแตกแหกกระเจิง ภาพยนตร์เรื่องตุ๊กกี้เจ้าหญิงขายกบ ภาพยนตร์เรื่องหอแค้นแตกแหวกซิมิ

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคัดเลือกดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์และภาพยนตร์ไทยมีนักแสดงที่รับบทเป็นเกย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-พ.ศ.2554 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 5 เรื่องโดยใช้เกณฑ์จากรายได้จากการเข้าฉายติด10อันดับหนังทำรายได้สูงสุดในแต่ละปี โดยอ้างอิงข้อมูลจาก เว็บไซต์ <http://www.dek-d.com>และ <http://www.oknation.net> ได้แก่

ภาพยนตร์เรื่องตุ๊กกี้ฟู๊ด มีรายได้ 70 ล้านบาท เป็นภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ที่มีรายได้ติด10อันดับรายได้สูงสุดพ.ศ. 2550

ภาพยนตร์เรื่องปิดเทอมใหญ่หัวใจว้าวุ่น มีรายได้ 90 ล้านบาท เป็นภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ที่มีรายได้คิด 10 อันดับรายได้สูงสุดพ.ศ.2551

ภาพยนตร์เรื่องหอแต้วแตกแตกแหกกระเจิง มีรายได้ 70 ล้านบาท เป็นภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ที่มีรายได้คิด 10 อันดับรายได้สูงสุดพ.ศ. 2552

ภาพยนตร์เรื่องตุ๊กกี้ เจ้าหญิงขายกบ มีรายได้ 63.32 ล้านบาท เป็นภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ที่มีรายได้คิด 10 อันดับรายได้สูงสุดพ.ศ. 2553

ภาพยนตร์เรื่องหอแต้วแตกแหกกระเจิง มีรายได้ 60 ล้านบาท เป็นภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ที่มีรายได้คิด 10 อันดับรายได้สูงสุดพ.ศ. 2554

2. บุคคลที่ใช้ในการสัมภาษณ์เลือกจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ไทยจำนวน 6 ท่าน โดยคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงได้แก่

2.1 นักวิชาการจำนวน 2 ท่าน ที่สอนระดับอุดมศึกษาด้านสื่อสารมวลชนหรือเพศศึกษาหรือเพศวิถี เป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี

1. ดร.สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2. อ.สมเกียรติ รุ่งเรืองวิริยะ ผู้อำนวยการสำนักงานประชาสัมพันธ์ และอาจารย์สอนคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

2.2 ผู้กำกับภาพยนตร์ไทยจำนวน 2 ท่าน ที่มีประสบการณ์ในการกำกับภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ อย่างน้อย 1 เรื่อง

1. คุณพจน์ อานนท์

2. คุณชญ์วรินทร์ สุขะพิสัย

2.3 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่าน ในระดับผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือมีการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเกย์ มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 2 ปี

1. คุณดนัย ลินจงรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการแชมป์เปียน สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย

2. คุณธนชัย ไชยสารี ผู้จัดการศูนย์การเรียนรู้ สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย

3. เกย์ จำนวน 10 คน มีอายุระหว่าง 22-35 ปี เป็นผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการชมภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์และภาพยนตร์ไทยมีนักแสดงที่รับบทเป็นเกย์จำนวน 5 เรื่องได้แก่ ภาพยนตร์เรื่องต๊อดสู้พี่ผัด ภาพยนตร์เรื่องปิดเทอมใหญ่หัวใจว้าวุ่น ภาพยนตร์เรื่องหอแต้วแตกแตกแหกกระเจิง ภาพยนตร์เรื่องตุ๊กกี้ เจ้าหญิงขายกบ ภาพยนตร์เรื่องหอแต้วแตกแหกกระเจิง โดยคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group)

- 1.นายก.(นามสมมุติ)อายุ 26 ปี การศึกษา ปริญญาตรี พนักงานบริษัทเอกชน
- 2.นายข.(นามสมมุติ)อายุ 26 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว
- 3.นายก.(นามสมมุติ)อายุ 34 ปี การศึกษา ปริญญาตรี พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน
- 4.นางง.(นามสมมุติ)อายุ 30 ปี การศึกษา ปริญญาโท พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 5.นายจ.(นามสมมุติ)อายุ 30 ปี การศึกษา ปริญญาตรี ธุรกิจส่วนตัว
- 6.นายฉ.(นามสมมุติ)อายุ 32 ปี การศึกษา ปริญญาโทเจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว
- 7.นายช.(นามสมมุติ)อายุ 30 ปี การศึกษา ปริญญาตรี ธุรกิจส่วนตัว
- 8.นายซ.(นามสมมุติ)อายุ 27 ปี การศึกษา ปริญญาตรี สื่อมวลชน
- 9.นายณ.(นามสมมุติ)อายุ 28 ปี การศึกษา ปริญญาตรี พนักงานบริษัทเอกชน
- 10.นายญ.(นามสมมุติ)อายุ 30 ปี การศึกษา ปริญญาตรี พนักงานบริษัทเอกชน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ และอัตลักษณ์ของเกย์ที่แท้จริงในสังคมไทยในปัจจุบัน
2. แบบวิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์ วิเคราะห์เนื้อหาจากภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์จำนวน 5 เรื่อง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของเกย์
3. แบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ และอัตลักษณ์ของเกย์ที่แท้จริงในสังคมไทยในปัจจุบัน

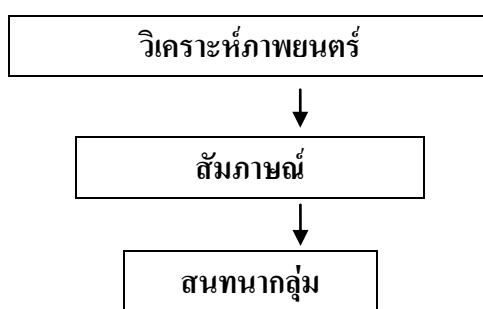
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวบทภาพยนตร์และกลุ่มตัวอย่างที่มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ไทย และอัตลักษณ์ของเกย์ที่แท้จริงในสังคมไทย

1. ผู้วิจัยทำการชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ ศึกษาเนื้อหา และอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ ทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา
2. กำหนดโครงสร้างการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ตามกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ และทำการตรวจสอบอีกครั้งเพื่อให้โครงสร้างของการสัมภาษณ์ครอบคลุม และ ตรงตามประเด็นการวิจัย

3. ผู้วิจัยขออนุญาตนักวิชาการ ผู้กำกับ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการสัมภาษณ์เก็บรายละเอียด เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาแล้ว จึงนำข้อมูลดังกล่าวมาตีความ และสร้างข้อสรุป

4. ผู้วิจัยขออนุญาตกลุ่มเกย์ผู้ชมภาพยนตร์ เพื่อทำการสนทนากลุ่ม และนำข้อมูลดังกล่าวมาตีความ วิเคราะห์ และสร้างข้อสรุป

ภาพที่ 3.1 ภาพการแสดงการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ศึกษาอัตลักษณ์ของเกย์ในสื่อภาพยนตร์ไทย” สามารถจำแนกการวิเคราะห์ข้อมูลได้ 2 ส่วน ส่วนแรกวิเคราะห์เกี่ยวกับเนื้อหาของภาพยนตร์เพื่อศึกษาถึงอัตลักษณ์ของเกย์ที่แสดงออกมาผ่านสื่อภาพยนตร์ไทย ส่วนที่สองวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม (focus Group) เพื่อศึกษาถึงอัตลักษณ์ของเกย์ในภาพยนตร์ไทยกับอัตลักษณ์ของเกย์ในสังคมไทย ซึ่งสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้

1. วิเคราะห์จากภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ ตั้งแต่ปีพ.ศ.2550-2554 จำนวน 5 เรื่อง โดยใช้แนวคิดการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ (Film Narration) และใช้ทฤษฎีรักร่วมเพศ (Queer Theory) ทฤษฎีอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดเรื่องเพศ (Gender) แนวคิดเรื่องสัญชาติญาณทางเพศ และจิตใต้สำนึกของซิกมันด์ ฟรอยด์ เป็นเกณฑ์การวิเคราะห์

2. วิเคราะห์ข้อมูลของนักวิชาการ ผู้กำกับ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ชมที่เป็นเกย์ ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของเกย์ในสื่อภาพยนตร์ไทย และอัตลักษณ์ของเกย์ที่แท้จริงในสังคมไทย โดยใช้ทฤษฎีรักร่วมเพศ (Queer Theory) ทฤษฎีอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดเรื่องเพศ (Gender) แนวคิดเรื่องสัญชาติญาณทางเพศและจิตใต้สำนึกของซิกมันด์ ฟรอยด์ เป็นเกณฑ์การวิเคราะห์